

Brandenburgi versenyek és bambis üveg – egy teljes élet kellékei

Korbonits Dezsőre emlékezünk

2019 nyarán elhunyt Korbonits Dezső. Pályatársai és kollégái történeteire emlékezünk a kiváló feltalálóra, aki rajongott a csaldjéért, a komolyzenéért, a történelemért, emellett rendkívül finom borokat és pálinkát készített, de egy jó kis biciklitúrára is bármikor vevő volt.

Több mint 190 centiméter magas, impulzív, jellegzetes orgánus ember volt. Ha dühbe gurult, emeletekkel arrébb is hallani lehetett a dohogását, mindazonáltal munkatársai pontosan tudták: haragja sosem ellenük, hanem mindig értük szól.

Hatvanban született 1930 márciusában. Édesapja a hatvani cukorgyár főmérnöke volt, az ő nevéhez fűződik egyebek mellett a paradicsomsűrítési eljárás kidolgozása. Korbonits Dezső a Műegyetemen végzett. Éveken át tanáregédként dolgozott a Szerves Kémia Tanszékén, amely akkoriban rendkívül szigorú és nehéz zárthelyi dolgozatairól volt híres. Az egyik ilyen alkalommal felügyelőtanárként foglalt helyet az Auditorium Maximum pad-soraiban, az egymástól több méter távolságban leültetett vizsgázók között, és teljes lelki nyugalommal kibontotta a magával hozott kis pakkot, elővett egy nagy darab szalonnát, kenyeret, majd falatozni kezdett.

Harmincéves korában került a Chinoinba, miután meghirdették a kiöregedőben lévő szakembergárda utánpótlási programját. Mivel a Műegyetem hagyományosan szoros és jó viszonyt ápolt a gyógyszergyárral, számos nagy tehetség került át ebben az időben az egyetemről. Korbonits Dezső csaknem öt évtizednyi munkásságát több mint 100 szabadalom és 110 tudományos közlemény fémjelzi. Háromszor tüntették ki a Kiváló Feltaláló Díjjal, de megkapta az Eötvös Loránd-díjat, az Eötvös-koszorút, a Zemplén Géza-fődíjat, a Pfeiffer Ignác-emlékérmet, a Péceli Béla-díjat, a Magyar Gyógyszerkutatásért Díjat és a Náray-Szabó István-díjat is.

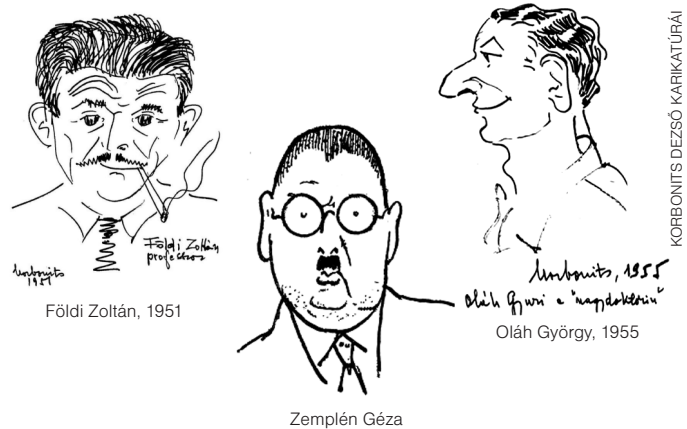
Olyan termékek kötődnek a nevéhez, mint a Libexin, a Xavin vagy a Corontin. Első komoly reprodukciós eredménye pedig a dimetindene szintézise volt – ez ma a Fenistil hatóanyagaként közzismert. Ipari munkássága mellett előadott az ELTE-n – gyógyszeripari kutatást és fejlesztést tanított –, a Szegedi Tudományegyetem docense, valamint az MTA doktora volt.

Kollégái azonban elsősorban nem a kitüntetések és címek mentén emlékeznek rá, hanem az olyan felejthetetlen történeteknek köszönhetően, mint amikor egyik kísérletsorozatát forró vízbe helyezett bambis üvegben, nyomás alatt végezte el. Mindannyian behúzták a nyakukat attól félve, hogy a dolog rosszul sült el, de az üdítőüveg szerencsére bírta a kiképzést.

Ösztönösen jó kockázatértékelő volt, és szívesen tanította kollégáit – sosem bántó vagy kioktató stílusban. Sikerének titka pályatársai szerint abban rejlett, hogy nagyon szerette a szakmáját, rettentően kreatív volt, kiváló kezűgyességgel megáldva, ami abban az időben különösen nagy jelentőséggel bírt a laboratóriumi munka során. Nem tűrte a slendriánságot, a felelőtlenséget, a hozzá nem értést.

Emberi tartását, becsületességét, szakmája iránti elhivatottságát jelzi, hogy amikor egy „elvtárs” nagydoktori értekezésének bírálatára kérték fel, amelyben még az alapadatok sem stimmeltek, nemhogy a levont következtetések, visszadobta a dolgozatot. „Ehhez én nem adom a nevemet” – közölte ellentmondást nem tűrően.

Kollégái sokszor ugratták, ő pedig cserébe zseniális karikatúrákkal rukkolt elő mindannyiukról, hiszen remekül rajzolt. Önmagát egyszer a labort szimbolizáló szemétdombon álldogáló kakasként ábrázolta, aki épp azt rikkantja: „Hol a spatulám?” Nem véletlen, hogy nyugdíjba vonulásakor munkatársai egy ezüstspatulával lepték meg, amelybe ugyanezt a mondatot gravírozatták.

Korbonits Dezső mindig nyitott volt az újdonságokra, idősebb korában is tanulta, gyakorolta például a számítógéphasználatot. Hogy mikor is vonult vissza? Tulajdonképpen soha – állítják volt kollégái. Miután átadta a laboratóriumi munkát utódjának, tanácsadó maradt a vállalatnál; akadt, aki még 2007-ben is találkozott vele az üzemben.

Korbonits Dezső imádta a komolyzenét. Sokat füttyült – kedvencei Bach Brandenburgi versenyei voltak. Előfordult, hogy előkapott egy hegedűt a laborban az egyik szekrényből, és játszani kezdett. Rengeteg verset tudott kívülről, és rendszeresen kikérdezte kollégáit egyes történelmi korszakok kulcsmomentumairól – s bőszen dohogott a tudatlanságon, ha nem találta kielégítőnek a választ.

Igazi kertbarát volt. Kémiai szakértelmének köszönhetően – és az ismerősök, barátok nagy örömeire – évről évre kiváló borokat és őszibarack pálinkát készített.

Bár mindig nagyon sok időt töltött a gyárban, hétvégéit a csaldjának szentelte. Büszke volt feleségére, Somogyi Mártára, az Ybl-díjas és Hild-érmes építésmérnökre, akivel 65 éves házasságok voltak, csakúgy, mint lányára, fiára és unokáira. Szerette a természetet, nagy kiránduló volt, evezve bejárta a magyarországi folyókat, és 78 éves koráig síelt. Sátorozott, biciklizett két gyermekével, majd kilenc unokájával. Beutazta a magyar hegyeket, Európát az Északi-foktól Kréta szigetéig, az amerikai Sziklás-hegységet, de hivatalos útjai során járt Hawaii, Ausztráliában és Japánban is. Gyerekeit a természet szeretetére nevelte, unokáit az Alpokba vitte magával kirándulni.

Willin-Tóth Kornélia

Forrás: Connect (a Sanofi belső hírújságja)